

અ. નિ. સરળ પદ્ધો, સુલાઘિતો, પ્રહેલિકા અને ગીતો સાંભળીને સમજી શકે છે.

પ્રશ્ન-1 થોગ્ય જોડકાં જોડો.

(5)

	(અ)		(બ)
૧.	શિલાભક્ષી	૧.	છોટિકા
૨.	કાતરઃ યુદ્ધે	૨.	નારિકેલઃ
૩.	નરનારી સમૃત્યના	૩.	પાઞ્ચાલી
૪.	ત્રિનેત્રધારી	૪.	પાદરક્ષા
૫.	પञ્ચભર્તી	૫.	પલાયનં કરોતિ

અ.નિ. ઉદાહરણ અથવા આપેલ નિર્દેશને આધારે સંસ્કૃત ભાષામાં નવા શબ્દો અથવા વાક્યોની રૂપના કરે છે.

પ્રશ્ન-2 કૌંસમાં આપેલ શબ્દોનો ઉપયોગ કરી ઉદાહરણ મુજબ વાક્યો બનાવો.

(5)

(ધર્મઃ, સાફલ્યમ्, વિજયઃ, પરિશ્રમઃ, રમન્તે દેવતાઃ, ક્રોધઃ, વિનાશઃ, સ્વચ્છતા, નાર્યસ્તુ પૂજ્યન્તે, સંપઃ, પ્રભુતા, શાન્તિઃ)

**ઉદાહરણ :** યત્ર પરિશ્રમઃ તત્ત્ર સાફલ્યમ्।

૧. યત્ર \_\_\_\_\_ તત્ત્ર \_\_\_\_\_

૨. યત્ર \_\_\_\_\_ તત્ત્ર \_\_\_\_\_

૩. યત્ર \_\_\_\_\_ તત્ત્ર \_\_\_\_\_

૪. યત્ર \_\_\_\_\_ તત્ત્ર \_\_\_\_\_

૫. યત્ર \_\_\_\_\_ તત્ત્ર \_\_\_\_\_

અ. નિ. સરળ ગુજરાતી વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરી શકે છે.

પ્રશ્ન-3 નીચે આપેલાં ગુજરાતી વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો.

(5)

1. એક ઊંટ છે.

2. શિથાળ ખાય છે.

3. પોપટની ચાંચ વાંકી છે.

4. બગલો જુઓ છે.

5. હાથી ચાલે છે.

- અ. નિ. પાઠ્યપુસ્તક તથા વ્યાવહારિક વ્યાકરણ, ફકરા તથા કાવ્યપંક્તિ વગેરેને આધારે પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખે છે.
- પ્રશ્ન-4 નીચે આપેલ પંક્તિઓને આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો. (5)
- પૂર્વદિશાયાં રક્ષતિ કાલિકા,  
વસતિ કૃષ્ણઃ પશ્ચિમદિશાયામ् ॥
- ઉત્તરદિશાયાં રક્ષતિ અમ્બા,  
કુન્તેશ્વરસ્ય તુ દક્ષિણધામ ॥
- ધન્યા હે દેવરક્ષિતા ગૂર્જરી,  
જય જય જય મે ધરા ગૂર્જરી ॥
- પ્રશ્ન :
1. કાલિકા કસ્યાં દિશાયાં ગૂર્જરભૂમિં રક્ષતિ ?
  2. પશ્ચિમદિશાયાં કઃ વસતિ ?
  3. ઉત્તરદિશાયાઃ રક્ષણં કા કરોતિ ?
  4. કુન્તેશ્વરસ્ય ધામઃ કઃ ?
  5. ધરાગૂર્જરી કેન રક્ષિતા ?
- અ. નિ. કંઠસ્થ કરેલ સુભાષિત કે પદ્ધના કોઈ ભાગનું લેખન કરી શકે છે.
- પ્રશ્ન-5 સુભાષિતોને આધારે નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો. (5)
1. શાસ્ત્રપૂતાં \_\_\_\_\_ વાણીમ् ।
  2. નમત્તિ \_\_\_\_\_ જનાઃ ।
  3. અયં નિજઃ \_\_\_\_\_ વૈતિ ।
  4. ઉદ્યમઃ \_\_\_\_\_ ધૈર્યમ् ।
  5. દૃષ્ટિપૂતાં \_\_\_\_\_ પાદમ् ।

# સામયિક મૂલ્યાંકન કસોટી

સંસ્કૃત

ધોરણ : 7

સમય: 1 કલાક

અ.નિ. - અધ્યયન નિષ્પત્તિ - Learning Outcome

કુલ ગુણા: 25  
સપ્ટેમ્બર, 2020

**અ.નિ.** સરળ જોડાકાસ્યુકત શબ્દો સાથેનાં વાક્યોનું અનુલોભન કરી શકે છે.

પ્રશ્ન: 1 આપેલા વાક્યોનું સુંદર અક્ષરે અનુલોભન કરો.

(5)

1. મેઘો વર્ષતિ પ્રવહતિ નીરમ् ।
2. પક્ષી દ્વારં દ્વારમ् અટતિ ।
3. એકઃ ગજઃ વનં ગચ્છતિ ।
4. તત્ત્ર શૃગાલસ્ય એકઃ પરિવારઃ વસતિ ।
5. જલે એકઃ મકરઃ વસતિ ।

**અ.નિ.** શિશ્પો, સારણી, કોષ્ટક, સમયપત્રાક, જાહેરાત વગેરેના આધારે સંસ્કૃતમાં વાક્યો લખી શકે છે અને સાધા પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકે છે.

પ્રશ્ન: 2 નીચે આપેલ કોષ્ટકના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો.

(5)

ધાવનાડ્કફલકમુ

ક્રમ	ક્રીડકઃ	પ્રથમા ક્રીડા	દ્વિતીયા ક્રીડા	તૃતીયા ક્રીડા
૧	રાહુલઃ	૨૫	૩૫	૪૫
૨	વિજયઃ	૨૦	૩૯	૪૯
૩	નરેન્દ્રઃ	૩૦	૮૦	૫૦
૪	મોહનઃ	૪૮	૩૫	૨૮
૫	નરેશઃ	૧૫	૧૯	૩૧

1. કસ્ય ધાવનાડ્કાઃ સર્વાધિકાઃ સન્તિ ?
2. નરેશસ્ય તૃતીયાં ક્રીડાયાં કતિ ધાવનાડ્કાઃ ?
3. મોહનસ્ય પ્રથમાં ક્રીડાયાં કતિ ધાવનાડ્કાઃ ?
4. વિજયસ્ય પ્રથમાં ક્રીડાયાં કતિ ધાવનાડ્કાઃ ?
5. રાહુલસ્ય દ્વિતીયાં ક્રીડાયાં કતિ ધાવનાડ્કાઃ ?

**અ.નિ.** સરળ ગુજરાતી વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરી શકે છે.

પ્રશ્ન: 3 નીચે આપેલાં વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો.

(5)

1. આ બારી છે.
2. પોપટ ડેરી ખાય છે.
3. આ પક્ષી છે.
4. ઝૂતરો ધોડે છે.
5. ચકલી માળામાં રહે છે.

- અ.ની.** ઉદાહરણ અથવા નિર્દેશને આધારે સંસ્કૃત લાખામાં નવા શબ્દો અને વાક્યોની રૂચના કરી શકે છે. (5)
- પ્રશ્ન: 4** ઉદાહરણ મુજબ વાક્ય રૂચના કરો.
- ઉત્ત. ઇદं અસ્તિ (યન્ત્રમ्, ક્રયણમ्)  
 ઇદં યન્ત્રે ક્રયણયોગ્યમ् અસ્તિ ।
૧. ઇદં \_\_\_\_\_ અસ્તિ । (ચલચિત્રમ्, દર્શનમ्)
  ૨. ઇદં \_\_\_\_\_ અસ્તિ । (કથામ्, શ્રવણમ्)
  ૩. ઇદં \_\_\_\_\_ અસ્તિ । (પુસ્તકમ्, પઠનમ्)
  ૪. ઇદં \_\_\_\_\_ અસ્તિ । (સ્થાનમ्, ભ્રમણમ्)
  ૫. ઇદં \_\_\_\_\_ અસ્તિ । (જલમ्, સ્નાનમ्)
- અ.ની.** ટૂંકી વાતચીત અને સંવાદ સમજી શકે છે.
- પ્રશ્ન: 5** નીચે આપેલ વાક્યોને પાઠમાં આપેલ ઘટનાક્રમમાં ગોઠવો. (5)
૧. સः પુનः પુનः વદતि “કોऽરુક्”
  ૨. પક્ષી દ્વારં દ્વારમ् અટતિ ।
  ૩. સः આકાશે અત્ર તત્ત્ર ગच્છતિ ।
  ૪. એકમ् એવ પ્રશ્નં પૃચ્છતિ ।
  ૫. એકઃ પક્ષી અસ્તિ ।

# સામયિક મૂલ્યાંકન કસોટી

ધોરણ - 7

સંસ્કૃત

તા. 12/01/2022

સમય: 1 કલાક

કુલ ગુણ: 25

**પ્રશ્ન-1** આપેલા ફકરાના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

[5]

ઉમાનાથ: સરસ્વતી વિદ્યાલયે શિક્ષક: અસ્તિ । તસ્ય પિતા વીરભદ્ર: ચ માતા સરલાદેવી અસ્તિ ।

ઉમાનાથ: શાલિનીં પરિણીતવાન् । શાલિન્યા: પિતા જગદીશ: માતા પુષ્ટા ચ । ઉમાનાથસ્ય પુત્રી સુધા,  
પુત્ર: પ્રભાકર: ।

પ્રશ્ન:

- (1) સરસ્વતી વિદ્યાલયે ક: પાઠ્યતિ ?
- (2) ઉમાનાથસ્ય પત્ની કા ?
- (3) પ્રભાકરસ્ય પિતામહ: ક: ?
- (4) સુધાયા: પિતા ક: ?
- (5) પ્રભાકરસ્ય ભગિની કા ?

**પ્રશ્ન-2** ઉદાહરણના આધારે કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

[5]

પિબ-	પિબન્તિ	->	લિખ-	- .....	વદ-	- .....
પિબ-	પિબેત्	->	લિખ-	- .....	વદ-	- .....
વન્દ-	વન્દનીય	->	પૂજ-	- .....	પદ-	- .....
જન:-	જના:	->	પાષાણ:	- .....	સિંહ:	- .....
જન:-	જનસ્ય	->	પાષાણ:	- .....	સિંહ:	- .....

**પ્રશ્ન-3** ઉદાહરણ મુજબ અસ્તિ, નાસ્તિ નો ઉપયોગ કરી નવા વાક્યો બનાવો.

[5]

ઉદાહરણ: વૃક્ષાગ્રવાસી ન ચ પક્ષિરાજ: - વૃક્ષાગ્રવાસી અસ્તિ કિન્તુ પક્ષિરાજ: નાસ્તિ ।

- (1) દ્વિજ: ન ચ ખગ: ।
- (2) પાઠક: ન ચ છાત્ર: ।
- (3) ગાયક: ન ચ લેખક: ।
- (4) શૈત: ન ચ હંસ: ।
- (5) કૃષ્ણ: ન ચ કાક: ।

**પ્રશ્ન-4** શ્લોક/પંડિત પૂર્ણ કરો.

(1) અયં નિજ: ..... ।

..... કુટુમ્બકમ् ॥

(2) પૂર્વદિશાયાં ..... ।

..... ધરાગૂર્જરી ॥

**પ્રશ્ન-5** આપેલા ગુજરાતી વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો.

[5]

- (1) સિંહ દોડે છે.
- (2) આ બિલાડી છે.
- (3) લોજન તૈયાર છે.
- (4) એક લાડવો આપ.
- (5) હું સવારે સાડા આઠ વાઘે ગૃહકાર્ય કરું છું.

**શિક્ષક માટે :**

પ્રશ્ન નંબર	અ. નિ. ક્રમાંક	વિધાન
1	Sn719	પાઠ્યપુસ્તકનાં આધારે તેમજ વ્યાવહારિક ભાષા, ફકરા, કાવ્યપંક્તિ વગેરેના આધારે પૂછેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખે છે.
2 અને 3	Sn725	ઉદાહરણ અથવા આપેલ નિર્દેશને આધારે સંસ્કૃત ભાષામાં નવા શબ્દો અને વાક્યોની રૂચના કરી શકે છે.
4	Sn726	કંઠસ્થ કરેલ સુભાષિત કે પદના કોઈપણ લાગણું લેખન કરે છે.
5	Sn722	સરળ ગુજરાતી શબ્દો તથા વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરે છે.

## સામયિક મુલ્યાંકન કસોટી

ધોરણ: 7

સંસ્કૃત

ઓક્ટોબર, 2021

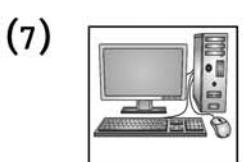
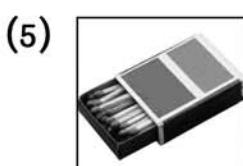
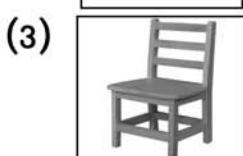
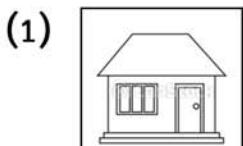
સમય: 1 કલાક

કુલ ગુણ: 25

Sn723 ચિત્રોના આધારે તે વस્તુઓનું નામ કે કિયા ઓળખે અને સંસ્કૃતમાં લખે છે.

પ્રશ્ન - 1 નીચે આપેલાં ચિત્રોને આધારે તેમનાં નામ સંસ્કૃતમાં લખો.

[05]



(પ્રજ્ઞાચક્ષુ વિદ્યાર્થીઓ માટે: તમારી આસપાસની દસ વસ્તુઓના નામ સંસ્કૃતમાં લખો.)

Sn725 ઉદાહરણ અથવા આપેલ નિર્દેશને આધારે સંસ્કૃત ભાષામાં નવા શબ્દો અને વાક્યોની રચના કરે છે.

પ્રશ્ન - 2 આપેલા ઉદાહરણને આધારે કોંસભાં આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્યો બનાવો

[05]

ઉદ્દ.: પક્ષી \_\_\_\_\_ અટતિ । ( દ્વારમ् )

પક્ષી દ્વારં દ્વારમ् અટતિ ।

- |     |                                   |
|-----|-----------------------------------|
| (1) | ભિક્ષુક: _____ ગચ્છતિ । ( ગૃહમ् ) |
| (2) | શૃગાલ: _____ ભ્રમતિ । ( વૃક્ષઃ )  |
| (3) | નૃપ: _____ ગચ્છતિ । ( આશ્રમઃ )    |
| (4) | સાધુ: _____ વિહરતિ । ( તીર્થમ् )  |
| (5) | શિક્ષક: _____ ગચ્છતિ । ( છાત્રઃ ) |

Sn719 પાઠ્યપુસ્તકના આધારે પૂછેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખે છે.

પ્રશ્ન - 3 આપેલ પદ (ગીત)ના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો  
મેઘો વર્ષતિ

[05]

પ્રવહતિ નીરમ् ।

તુષ્ટતિ કૃષકः

ગચ્છતિ ગોષ્ઠમ् ॥

નયતિ ચ વૃષભं

હલમપિ વહતિ ।

કર્ષતિ ક્ષેત્રં

વપતિ ચ બીજમ् ॥

રોહતિ સસ્યં

ફલમ् પ્રકામમ् ।

ભવતિ સમૃદ્ધિઃ

મનુકુલવૃદ્ધિઃ ॥

પ્રશ્નો:

- (1) મેઘો વર્ષતિ તદા કિં પ્રવહતિ ?
- (2) મેઘો વર્ષતિ તદા કઃ તુષ્ટતિ ?
- (3) વૃષભઃ કુત્ર વસતિ ?
- (4) ક્ષેત્રં કઃ કર્ષતિ ?
- (5) કૃષકઃ કિં વપતિ ?

Sn716 સરળ જોડાકશરયુક્ત શબ્દે સાથેનાં વાક્યોનું અનુલોભન કરે છે.

પ્રશ્ન - 4 નીચે આપેલાં વાક્યોનું સુંદર અક્ષરે અનુલોભન કરો

[05]

- (1) વૃક્ષસ્ય અથ: વૈદ્યર્થઃ વાગ્ભદ્રઃ અસ્તિ ।
- (2) “હિતભુક्, મિતભુક्, ઋતભુક्”
- (3) સન્તુષ્ટઃ છાત્રઃ શિક્ષકસમીપમ् આગચ્છતિ।
- (4) તર્હિ કૃપયા દ્વે યન્ત્રે દદાતુ ।
- (5) શાનઃ ભયમ् અનુભવતિ।

Sn722 સરળ ગુજરાતી શબ્દે તથા વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરે છે.

પ્રશ્ન - 5 નીચે આપેલાં ગુજરાતી વાક્યોનો અનુવાદ સંસ્કૃતમાં કરો

[05]

- (1) આ બેદૂત છે.
- (2) એક પક્ષી છે.
- (3) આ વેપારી છે.
- (4) આ વૃક્ષ છે.
- (5) આ કૂતરો છે.